

Ob življenjskem jubileju Marije Žitnik

Ne smemo prezreti takih jubilarov, kot je Marija Žitnik. Štirinajstega septembra, pred osedmesetimi leti je zajokala v zaselku Rupe v Rutah. Ta kraj je bil v očeh nekaterih manj vreden, a kljub temu so iz te, skrajno težko preživljajoče pokrajine, prišli zmerni, preudarni poštenjaki, kot je Žitnikova Marija. To priznanje si je sama prislužila s trdim delom in humanimi dejanji.

Že v rani mladosti je dobila zdrave temelje za življenje, saj je imela štirinajst bratov in sester. Ko je bila stara štirinajst let, je za njo nastopila garaška doba, ker so vsi bratje odšli na fronto. Njeno garaštvo med vojno je pustilo tudi posledice, saj je 7 let po I. svetovni vojni bolehalo. Znala je ceniti zdravje, zato je nesebično pomagala bolni materi pred smrtjo in slepemu očetu. Pomagala je tudi svoji sestri Frančiški Šteblaj, ki je bila vdova. (Pri Šteblajevi je bil sedež društva »Vzajemnost« Barje).

Zavestno je sodelovala pri ustanovitvi kulturno prosvetnega društva »Vzajemnost Barje« in nato v njem aktivno sodelovala. Zamudila ni nobenega predavanja, ki so jih vodili tovariši Bebler, Oskar Kovačič, Vida Tomšičeva in drugi. Ilegalci KP so imeli pri njej zanesljivo zavetišče in prehrano in to: Viktor Stopar, Bajuk Oskar Kovačič, Tone Trtnik in drugi. Za tiste čase so bila taka zatočišča neprecenljiva v korist KPS.

Ostala je predana in delovna članica OF. Veliko materiala je prenesla preko bloka na Ižanski cesti in ga nato oddala v partizane s sodelavkami: Ivanko, Frančiško, Polonco, Vidko... Pri skrivanju materiala ji je pomagal tudi njen mož Jože. Njeno delo za OF so preprečili domobranci iz postojanke Barje novembra 1943. Z ostalimi sodelavkami so jo poslali v zloglasno taborišče Auschwitz. Prestala je še to trpljenje, ker je bilo hrepenjenje po svobodi močnejše od smrti.

Po vrnitvi iz taborišča se je kljub oslabelosti, vključila v obnovo domovine, je celo opustila obnovo lastnega, oropanega stanovanja za interese skupnosti. Tako je redno prihajala na udarniška dela na gradbišče Zadrúžnega doma na Barju.

Marija Žitnik, nosilka »Partizanske spomenice« 1941 danes živi na Ižanski 154.

Svoje plemenitost sedaj izkazuje pri negi svojega moža, kateremu so morali odrezati obe nogi in je priklenjen na invalidski voziček. Tudi on je okusil grozote prve in druge svetovne vojne. Kljub bolezni in starosti imata tudi sedaj neprecenljive zasluge v korist družbe. Dala sta zatočišče petim ogroženim otrokom iz podeželja, da so se v Ljubljani izučili in ustvarili lastno eksistenco. Postali so tudi zvesti nasledniki njenega prepričanja. Eden od varovancev je aktiven pri delu KS Barje.

Osebo želim jubilarke še mnogo zdravih let, veliko posnemovalcev in seveda, da se njene želje uredništvu.

IVAN JEVC-ČUFI

Napotki, zbranost, malo korajže in poskus streljanja je uspel

Še en obrambni dan v Zapotoku

Na pobudo komiteja za SLO in DS pri OK ZKS je občinska organizacija ZRVS 23. september organizirala obrambni dan za zaposlene v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah ter v samoupravnih interesnih skupnostih naše občine. Kako koristna je bila ta pobuda, priča že skoraj stoo odstotna udeležba pri odhodu avtobusa. No, pozabili smo skorajda zapisati, da se je obrambni dan odvijal v Zapotoku. S kančkom nadobudnosti in merico pričakovanja, se je ženski del udeležencev odpravil na ta obrambni dan. Pa je obojega kaj kmalu zmanjkalo, saj je bil na Zapotoku program kar precej nabit. Tovariš Plestenjak iz občinskega štaba za teritorialno obrambo nam je na poljuden način predstavil vrste orožja in opreme in skrbno smo mu prisluhnili. No, in potem je šlo »zares«. S hitrimi koraki smo se napotili na travnato pobočje, ...alce stran od zapotoškega Doma borcev in mladine. Prišel se je praktičen preizkus znanja v streljanju. Najprej s pištolo, nato še s polavtomatsko puško in za nekatere bolj izkušene tovariše še »poslastica«, streljanje s tromblonom.

Med preskusom v streljanju pa nam je zagodel dež, a se vendar nismo dali motiti. In kako je šlo? Pri nekaterih tovarišicah (pa tudi pri kakšnem tovarišu) sicer ni bilo vse črno od zadetkov, kar pa ne pomeni, da borbenosti in tekmovalnega duha ni zmanjkalo. Simbolične nagrade so bile podeljene.

Nekoliko razburjeni odnosno pod vtisom rezultatov smo si nato v Domu borcev in mladine ogledali kabinet trofejnega orožja iz druge svetovne vojne in spominsko sobo. Sledilo je predavanje o varnostno političnih razmerah v občini in naši družbeni skupnosti, ki ga je podal predsednik OK ZKS Aleš Rueh.

Sekretar tamkajšnje osnovne organizacije ZK Tone Poznik pa je navzočim opisal razvoj teh krajev in še posebej njihov neprecenljiv delež v času NOB.

Iztekel se je dan, ki je marsikomu prinesel izkušnjo, spoznanje več. Ob tem pa tudi zadovoljstvo, da se je lahko поблиže spoznal z delčkom naših skupnih obrambnih priprav, pa tudi s povsem praktičnim poskusom v streljanju. Slednje sicer resda velja za tovarišice, toda najbrže je več tako organiziranih obrambnih dni tudi dragocen kamen v mozaiku splošne usposoblje-

Matija Kerekeš, Aleksander Škerl in Janez Koprivc so udeležencem obrambnega dne nudili dragoceno pomoč

PISMO IZ HORJULA

Marijinih 90 let

Marija Oblak, socialna delavka v pokojju, je praznovala dne 5. 9. letos svoj 90. rojstni dan.

Lepo je, da se je ob tem njenem visokem jubileju za njeno požrtvovalnost in nesebično delo spomnimo in ji privoščimo šopek cvetja in toplo besedo!

Že mladi deklici so umrli starši, zato je morala že 9 let stara po svetu s trebuhom za kruhom. Težko ji je bilo pri drugih ljudeh, a s svojo pridnostjo in vztrajnostjo je prebrodila najhujše težave. Ko je bila stara 17 let, je bila za služkinjo v Ljubljani. Tu so ji omogočili, da je hodila v babiško šolo, kjer si je pridobila veliko znanja. To delo jo je namreč veselilo. Preselila se je v svoj kraj v Horjul na prvo službovanje. Začetek je bil zelo težak. Bila je mlada, teren obsežen, ženske nezaupljive. Toda bila je neustrašna in ob vsaki uri v

nosti moči vseh. Morda še besedo dve o gostitelju – Domu borcev in mladine v Zapotoku. Dom danes nudi nadvse prijetno počutje slehernemu obiskovalcu in prav je, da ga v večji meri tudi koristimo, pa naj si gre za enodnevnne seminarje, študijska srečanja ali pa za šolo v naravi! To pa naj ne velja samo za osnovne šole, vrtce, mladino in borce, posluževale naj bi se ga tudi delovne organizacije.

dežju, snegu, mrazu je hitela na pomoč, kamor so jo klicali. Skrbela je za zdravje otrok in porodnic. Morala je veliko prepešati, ker je ta teren zelo hribovit in vasi raztresene. Vedno je bila zdrava, močna, trdne narave. Tudi sama je imela tri otroke in sicer dva sina in eno hčer.

Sedaj je že 27 let v pokoju. Od začetka je imela težave s pokojnino, toda tudi to se je uredilo. Živi pri svoji hčeri Barbari. Tako Marija sedaj varuje pravnuke in ima veselje z njimi. Ob obisku je bila zelo vesela in razpoložena za pogovor. Vse jo zelo zanima, tudi dogodki v svetu. Še vedno bere knjige in časopise, tako, da je na tekočem z novicami. Vsak dan veliko prebudi in gre tudi sama v trgovino. Pri tej visoki starosti je prav zares zelo živahna, simpatična in mladostnega videza. O svojem življenju je imela povedati toliko, da bi se lahko napisala cela knjiga. Ob njenem tako visokem jubileju ji krajani Horjula iskreno čestitamo z željo, naj bo njena jesen življenja še dolgo lepa!

Kot 25 letni članici se čestitkam pridružuje še Društvo upokojencev Horjul in krajevna organizacija Rdečega križa Horjul.

Napisala in obiskala jo je:

FRANCKA VRHOVEC